

Брюксел, 31.7.2020 г.
COM(2020) 346 final

**ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И
ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА**

**относно управлението на Гаранционния фонд
на Европейския фонд за устойчиво развитие**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение.....	2
2. Оперативен контекст.....	2
3. Управление на Гаранционния фонд на ЕФУР през 2019 г.....	3
3.1. Финансово управление	3
3.2. Състав на портфейла и негови ключови характеристики	3
3.3. Резултати	4
4. Финансови отчети	5
4.1. Финансови отчети на Гаранционния фонд на ЕФУР до 31 декември 2019 г.....	5
4.2. Обезпечаване	8
5. Оценка на това доколко са подходящи целевият размер и равнището на Гаранционния фонд на ЕФУР	8

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Правното основание за настоящия доклад е Регламент (ЕС) 2017/1601 („Регламент за ЕФУР“)¹. В член 16, параграф 3 от Регламента за ЕФУР се предвижда, че Комисията представя на Европейския парламент, Съвета и Сметната палата годишен доклад за управлението на Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР) през предходната календарна година, включително оценка на адекватността на процента на обезпечаване и равнището на Гаранционния фонд на ЕФУР, както и на необходимостта от неговото попълване.

2. ОПЕРАТИВЕН КОНТЕКСТ

ЕФУР обхваща финансирането на операции в Африка и в съседните на ЕС държави, включително операциите за смесено финансиране и гаранцията от ЕФУР. Гаранцията от ЕФУР е ключов иновационен елемент, използван за намаляване на рисковете за инвестициите в устойчиво развитие в партньорските държави, като по този начин се подпомага мобилизирането на инвестиции, насърчаването на устойчиво и приобщаващо икономическо и социално развитие, постигането на максимална допълняемост, както и привличането на средства от частния сектор. Целта на гаранцията е да послужи като механизъм за намаляване на риска с цел привличане на финансиране от частния сектор, като същевременно се избягват изкривявания на пазара.

Гаранцията от ЕФУР е създадена за обща сума от 1,5 милиарда евро, които трябва да бъдат покрити от общия бюджет. До края на 2019 г. допълнителни вноски в подкрепа на Гаранционния фонд на ЕФУР включиха 50 милиона щатски долара от фондацията „Бил и Мелинда Гейтс“, 9,6 милиона евро от Дания, 300 000 евро от Чешката република и 100 000 евро от Естония.

Член 14 от Регламента за ЕФУР създава Гаранционен фонд на ЕФУР, който представлява ликвиден резерв, от който се плаща на отговарящите на условията за допустимост партньори в случай на искане за плащане по гаранцията от ЕФУР. Съюзът предостави 750 милиона евро за покриване на финансовите си задължения, което съответства на 50 % от задълженията по гаранцията на ЕС.

Гаранционният фонд на ЕФУР на практика започна да функционира през 2018 г. До 31 декември 2019 г. на Фонда е изплатена сума в размер на 600,1 милиона евро.

---

¹ Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета от 26 септември 2017 година за създаване на Европейски фонд за устойчиво развитие, гаранция от ЕФУР и Гаранционен фонд на ЕФУР.

В неотдавнашния доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета беше включена информация относно прилагането на ЕФУР². В доклада, изготвен въз основа на независима външна оценка, се заключава, че ЕФУР допринася значително за необходимостта от нов глобален модел за финансиране на политиката на развитие, както и за нуждите от инвестиции на държавите от Африка на юг от Сахара и съседните на ЕС региони.

3. УПРАВЛЕНИЕ НА ГАРАНЦИОННИЯ ФОНД НА ЕФУР ПРЕЗ 2019 Г.

3.1. Финансово управление

Инвестиционният портфейл на Гаранционния фонд на ЕФУР се инвестира в съответствие с управленските принципи, заложи в Решение С(2017) 7693 на Комисията от 22 ноември 2017 г. за одобряване на насоките за управление на активите на Гаранционния фонд на ЕФУР.

В тези насоки е предвидено, че активите в инвестиционния портфейл трябва да подsigуряват достатъчна ликвидност по отношение на потенциални искания за плащания по гаранцията, като същевременно се цели оптимизиране на нивата на възвръщаемост и на риск, което е съвместимо с поддържането на висока степен на сигурност и стабилност.

Бяха приети стратегии за управление на инвестициите и на риска, отразяващи инвестиционните цели и перспективите в създаването на пазарни условия. С инвестиционния подход се целеше засилване на диверсификацията на различните класове активи с фиксиран доход.

3.2. Състав на портфейла и негови ключови характеристики

Инвестиционната стратегия насочва управлението на активите на инвестиционния портфейл на Гаранционния фонд на ЕФУР с цел постигане на инвестиционните му цели. Тази инвестиционна стратегия се изразява под формата на референтна стойност, която определя индикативното разпределение на целевите средства за различните категории допустими финансови активи в портфейла.

На 31 декември 2019 г. инвестиционният портфейл беше съставен предимно от ценни книжа, емитирани от централни правителства, както и от структури на поддържащо равнище, международни организации и агенции (SSA) и чужди правителства (45 % от пазарната стойност при референтна стойност от 52 %), необезпечени облигации, емитирани от търговски дружества и финансови институции (22 % от пазарната

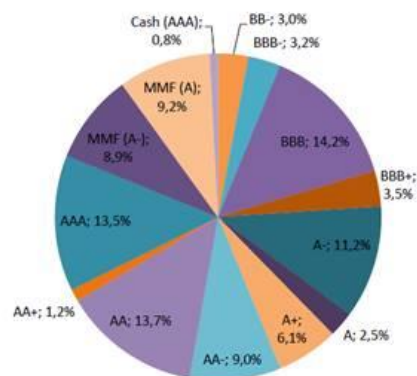
---

² COM(2020) 224, Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на Европейския фонд за устойчиво развитие.

стойност при референтна стойност от 18 %) и покрити облигации (14 % от пазарната стойност при референтна стойност от 0 %). Останалата част е разпределена предимно между фондове на паричния пазар.

В края на 2019 г. експозицията на портфейла на облигации, които отговарят на екологични, социални и свързани с управлението критерии, бе над 2 пъти по-висока в сравнение с референтната стойност.

В края на 2019 г. дюрацията на портфейла беше 2.51 години, а кредитните рейтинги на ценните книжа на ЕФУР се разделят, както следва:

По-голямата част от портфейла се инвестира в ликвидни ценни книжа, докато една съответна част (14 % от общата стойност на портфейла) е с падеж по-малък от 12 месеца.

Профилът на портфейла от гледна точка на дюрацията, кредитния риск и ликвидността е калибриран в съответствие с прогнозираните парични потоци, произтичащи от операции на ЕФУР с гаранция на ЕС (напр. прогнозираните искания за изпълнение по гаранцията, приходи).

3.3. Резултати

Годишните резултати са изчислени на претеглена като функция на времето основа, за да не бъдат засегнати от размера на портфейла, който се увеличи значително през годината.

В много трудна пазарна среда, характеризираща се с отрицателна като цяло или ниска в исторически план доходност, съчетана със значителна пазарна нестабилност и несигурност, фондът постигна годишни абсолютни резултати от 0,242 % през 2019 г. (резултати, изчислени на претеглена като функция на времето основа, преди начисляването на разходи и такси). Тази възвръщаемост е в съответствие с годишния резултат на референтната стойност на ЕФУР(0,149 %) и беше постигната на фона на отрицателни лихвени проценти в еврозоната (особено за експозиции, които се възприемат от пазарите като такива „без кредитен риск“ и ликвидни експозиции в Европа).

4. ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Финансовата информация относно Гаранционния фонд на ЕФУР е представена по-долу. През 2019 г. нямаше искания за плащане по гаранцията от ЕФУР.

4.1. Финансови отчети на Гаранционния фонд на ЕФУР до 31 декември 2019 г.

Положителното развитие на пазара със спада на кривата на доходност в евро, съчетано с добрите резултати в повечето сектори с фиксиран доход, както е описано в точка 3.3 по-горе, задържа общите активи на гаранционния фонд на ЕФУР близо до общия размер на вноските във фонда в размер на 600,1 милиона евро и възлизаше на 599,59 милиона евро към 31 декември 2019 г. въпреки въздействието на отрицателните лихви. Активите включват портфейла с инвестиционни ценни книжа, класифициран като активи, обявени за продажба (594,71 милиона евро) и пари (4,88 милиона евро).

По отношение на отчета за финансовия резултат за 2019 г. Гаранционният фонд на ЕФУР приключи годината с леко негативен икономически резултат от -0,26 милиона евро³. Основна причина за това са начисляваните отрицателни лихви върху парични наличности и ценни книжа (-0,45 милиона евро), дължащи се на икономическа среда с предимно негативни лихвени проценти, които само частично можеха да бъдат компенсирани от реализираните печалби от продажби на ценни книжа и предоставяне в заем на ценни книжа (0,19 милиона евро).

Счетоводен баланс към 31 декември 2019 г.

(размер на сумите, изразен в EUR)

АКТИВИ

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	EUR	EUR
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	348 061 980	3 577 001
Финансови активи, обявени за продажба	348 061 980	3 577 001
ТЕКУЩИ АКТИВИ	251 527 281	271 469 460

³ Това е в съответствие със среднопретеглената възвръщаемост от -0,103 %, която отчита значително нарастващия размер на Гаранционния фонд на ЕФУР през 2019 г. поради бюджетни вноски във фаза на изграждане. Среднопретеглената възвръщаемост е била по-ниска през 2019 г., отколкото резултатите, изчислени на претеглена като функция на времето основа, посочени в точка 3.3. Среднопретеглената във времето възвръщаемост е официалният показател, докладван за всички дейности по управление на активи на ЕО, тъй като тя дава възможност да се отстранят изкривяващите ефекти, породени от входящите и изходящите капиталови потоци.

Финансови активи, обявени за продажба	246 643 539	5 795 882
Вземания (т.е. такси за предоставяне под наем на ценни книжа)	1 595	-
Парични средства и парични еквиваленти	4 882 147	265 673 578
<i>Текущи сметки</i>	4 885 215	265 721 781
<i>Начислена лихва по парични средства и парични еквиваленти</i>	(3 068)	(48 203)
ОБЩО АКТИВИ	599 589 261	275 046 461

НЕТНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	EUR	EUR
НЕТНИ АКТИВИ	599 567 587	275 030 778
Принос от бюджета на ЕС	600 100 000	275 100 000
Резерв по справедлива стойност	(188 713)	(655)
Неразпределена печалба	(68 567)	-
Финансов резултат за годината	(275 133)	(68 567)
ТЕКУЩИ ПАСИВИ	21 674	15 683
Други задължения	21 674	15 683
ОБЩО НЕТНИ АКТИВИ И ПАСИВИ	599 589 261	275 046 461

Отчет за финансовите резултати за годината, приключила на 31 декември 2019 г.

(размер на сумите, изразен в EUR)

	2019 г.	2018 г.
	EUR	EUR
Приходи от оперативни дейности	-	-
Разходи от оперативни дейности	-	-
Други разходи от оперативни дейности	(15 000)	(15 000)
<i>Одиторски такси</i>	(15 000)	(15 000)
РЕЗУЛТАТ ОТ ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ	(15 000)	(15 000)
Финансови приходи	188 403	(1 088)
Приход от лихви на:	(54 689)	(1 088)

<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	-	-
<i>Активи, обявени за продажба</i>	(54 689)	(1 088)
<i>Други приходи от лихви</i>	-	-
Приходи от налични за продажба (AFS) активи	240 839	-
Доход от предоставяне под наем на ценни книжа	2 253	-
Финансови разходи	(448 536)	(52 479)
Разходи за лихви по парични средства и парични еквиваленти	(404 272)	(50 958)
Загуби от налични за продажба (AFS) активи	(15)	-
Такси за попечителство и други финансови разходи	(44 249)	(1 521)
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ	(260 133)	(53 567)
ИКОНОМИЧЕСКИ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	(275 133)	(68 567)

4.2. Обезпечаване

Гаранционният фонд на ЕФУР се финансира от бюджета на Съюза и от Европейския фонд за развитие (ЕФР). За настоящата МФР (2014—2020 г.) подробните източници на финансиране на Гаранционния фонд на ЕФУР включват: 400 000 000 евро от общия резерв на ЕФР и 350 000 000 евро от общия бюджет на Съюза, включително от Европейския инструмент за съседство (ЕИС). Гаранционният фонд на ЕФУР може да бъде финансиран също чрез доброволни вноски от държавите членки или други финансиращи субекти, приходи от инвестирани ресурси, приходи и суми, събрани от неизправни длъжници. Естония, Чешката република, Дания и фондация „Бил и Мелинда Гейтс“ подписаха с края на 2019 г. споразумения за допълнителни вноски в размер на около 49 милиона евро⁴.

Гаранционният фонд беше създаден през 2018 г., а първото плащане — на стойност 75 милиона евро, беше извършено през ноември 2018 г. До 31 декември 2019 г. общият размер на плащанията, получени от бюджета на ЕС в Гаранционния фонд, възлизаше на 600,1 милиона евро. До края на 2019 г. не е имало искания за плащания по гаранцията от ЕФУР.

5. ОЦЕНКА НА ТОВА ДОКОЛКО СА ПОДХОДЯЩИ ЦЕЛЕВИЯТ РАЗМЕР И РАВНИЩЕТО НА ГАРАНЦИОННИЯ ФОНД НА ЕФУР

До 31 декември 2019 г. бяха сключени общо три споразумения за гаранцията от ЕФУР, възлизащи на 165 милиона евро, включително едно, подписано през 2018 г., и две през 2019 г.⁵.

Целевият размер на Гаранционния фонд на ЕФУР беше определен на 50 % от общите задължения по гаранцията на ЕС. Общият размер на плащанията, получени от бюджета на ЕС към Гаранционния фонд към 31 декември 2019 г., възлиза на 600,1 милиона евро, като по този начин финансирането покрива изцяло риска на подписаните гаранции.

В съответствие с член 4, параграф 2 от Регламента за ЕФУР при оперативното управление на ЕФУР Комисията се подпомага от Групата за техническа оценка на гаранцията (G-TAG), съставена от експерти по кредитен риск от няколко европейски финансови институции. Ролята на G-TAG е да предоставя на Комисията независим и безпристрастен технически експертен опит по въпроси, свързани с банковия сектор, за да подкрепя решенията ѝ, свързани с разпределянето на гаранцията от ЕФУР, както и относно мониторинга на риска по време на изпълнението на проектите, които използват средства от гаранцията.

⁴ Естония: 100 000 EUR; Чешка република: 300 000 EUR; Дания: Около 9,4 милиона EUR; Фондация „Бил и Мелинда Гейтс“: около 39,2 милиона EUR (50 милиона USD) — с внесени 19,2 милиона EUR.

⁵ Още четири допълнителни споразумения за общата сума от 196 милиона евро бяха подписани до април 2020 г.